

Neurochirurgovia UNLP školia kolegov pri ošetrovaní ťažkých úrazov hlavy	2
Online, lekarskenoviny.sk, 15. 6. 2023, 10:20	
V Mestskom parku pribudlo jazierko pre žabky	4
Online, kosicednes.sk, 15. 6. 2023, 16:31	
Žabníček je skrýšou pre nerušené rozmnožovanie. Košice majú novú atrakciu	5
Online, kosice.korzar.sme.sk, 15. 6. 2023, 18:30	
Prezidentka vymenovala nového rektora UPJŠ	7
Tlač, Košický večer, 16. 6. 2023	
Motýle exotických trópov	8
Online, kamdomesta.sk, 16. 6. 2023, 2:07	
Legendárne automobily ťahom štetca	9
Online, kamdomesta.sk, 16. 6. 2023, 2:42	

Neurochirurgovia UNLP školia kolegov pri ošetrovaní ťažkých úrazov hlavy

15. 6. 2023, 10:20, Zdroj: lekarskenoviny.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 294 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 109 Eur

Redakcia

Docent V. Kaľuch: Chceme pomôcť zlepšiť zdravotnú starostlivosť o pacientov s vážnymi poraneniami hlavy

Košice, 14. júna 2023 – Vážny úraz hlavy, kvôli ktorému môže dôjsť k opuchu mozgu. Často nezvratný proces, ktorý končí fatálne, alebo vážnymi poúrazovými následkami. Neurochirurgovia z Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura Košice sa rozhodli zaškoliť kolegov, neurotraumatológov, aby vedeli rýchlo a bezodkladne konať. V spolupráci s Ústavom anatómie Lekárskej fakulty **UPJŠ** a AESCULAP AKADEMIE v Čechách a na Slovensku pripravili prvý a jedinečný kurz: DEKOMPRESÍVNE KRANIEKTÓMIE – Hands on cadaver.

Zúčastnilo sa na ňom 16 neurochirurgov a traumatológov nielen z nemocníc východného Slovenska, ktorí sa v praxi venujú hlavne operáciám úrazov hlavy. „Cieľom špeciálneho kurzu bolo odovzdať neurotraumatológom vedomosti a zručnosti týkajúce sa indikácie a techniky ošetrovania komplikácií, ktoré nastávajú v dôsledku ťažkých mozgovo-lebečných poranení,“ uviedol prednosta Neurochirurgickej kliniky UNLP a Lekárskej fakulty **UPJŠ**, Košice doc. MUDr. Vladimír Kaľuch, PhD., MBA.

Prvý na Slovensku

Išlo o prvý neurochirurgický kadaverózny kurz zameraný na neurotraumatológiu na Slovensku, ktorý predstavuje najvyšší stupeň tréningu. „Kurz bol jedinečný v tom, že neurotraumatológovia mali možnosť vyskúšať si zložité operačné prístupy bezpečne na kadáveroch. Získali tak cenné zručnosti pre reálne operácie hlavy a to bez zaťaženia pacienta,“ hovorí docent Kaľuch.

Vynikajúce podmienky mimoriadneho praktického nácviku, ktorý môže zachrániť život človeka, poskytol Ústav anatómie LF **UPJŠ** pod vedením prednostky doc. MUDr. Ingrid Hodorovej, PhD. Po teoretickej časti strávili lekári niekoľko hodín praktickým tréningom na štyroch kadáveroch. Špeciálne chirurgické prístupy pri operáciách hlavy, zamerané na uvoľnenie vnútrolebečného tlaku po úraze, trénovali za asistencie neurochirurgov UNLP: doc. MUDr. Vladimíra Kaľucha, PhD., MBA; MUDr. Rastislava Gregu; MUDr. Jána Bánociho; MUDr. Kamila Knorovského a MUDr. Veroniky Magočovej.

Čo je DEKOMPRESÍVNA KRANIEKTÓMIA

Operačná technika, ktorá predstavuje otvorenie neurokrania a odsatie krvného výronu vzniknutého v dôsledku úrazu hlavy pod tvrdou blanou mozgu, kvôli ktorému dochádza k opuchu mozgu. „Ide o život zachraňujúci výkon indikovaný po zlyhaní konzervatívnej liečby,“ vysvetľuje MUDr. Ján Bánoci z Neurochirurgickej kliniky. Samotná história DK má viac než 100 rokov. „Včasná a rýchla zvládnutie môže zachrániť život a zlepšiť celkový pooperačný stav pacienta.“

Čo je INTRAKRANIÁLNA HYPERTENZIA

Alebo tiež zvýšený intrakraniálny tlak (ICP), je nárast tlaku okolo mozgu. Ide o život ohrozujúcu diagnózu, ktorá býva diagnostikovaná nielen u dospelých, ale aj u malých detí. Medzi najčastejšie príčiny patria: pád na hlavu či úder do hlavy, ktorý môže poraniť mozog alebo mať negatívny vplyv na tekutinu okolo neho. Ďalšie možné príčiny zvýšeného intrakraniálneho tlaku sú infekcie, nádory, mŕtvica, aneurizma, epilepsia (môže vyvolať opuch mozgových tkanív), záchvat, hydrocefalus (akumulácia miechovej tekutiny v mozgových dutinách), hypertenzívne poranenie mozgu (nekontrolovaný vysoký krvný tlak vedie ku krvácaniu v mozgu), hypoxémia (nedostatok kyslíka v krvi), meningitída (zápal ochranných membrán okolo mozgu a miechy).

Ján Bánoci upozorňuje, že „pri krvácaní či tlaku na mozgovú tkanivo je najdôležitejší čas. Preto sme sa rozhodli pomôcť kolegom neurotraumatológom zaškoliť ich, aby sa naučili správnu operačnú techniku. Dá sa tým predchádzať pooperačným komplikáciám. Skrátí sa čas operácie a tiež sa dá predísť výraznému krvácaniu pacienta.“

Kurz bol významnou edukačnou aktivitou predovšetkým pre neurotraumatológov, aby sa naučili ošetrovať ťažké úrazy hlavy.

A to nielen na východe Slovenska, kde je jediné neurochirurgické pracovisko práve v košickej UNLP. Tento kurz bol zameraný na zlepšenie chirurgických zručností, aby tie najťažšie úrazy boli ošetrené lekármi čo najskôr v regióne, kde k nim došlo, aby pacienti nemuseli čakať na transport a na zákrok na jedinej neurochirurgickej klinike východného Slovenska.

„Naši neurochirurgovia robia desiatky až stovky takýchto operácií hlavy ročne. Majú skúsenosti, vďaka ktorým môžu skrátiť celú operáciu. Kurz pomôže ostatným zlepšiť si techniku,“ konštatuje V. Kaľuch. To sa podľa neho premietne vo výraznom zlepšení zdravotnej starostlivosti v celom regióne, ktorý má 1 600 000 ľudí.

„Pokiaľ úrazy hlavy, najmä tie ťažké, nie sú ošetrené od začiatku správne, rapidne prudko klesá prognóza prežitia pacienta, prípadne hrozia vážne poúrazové stavy. Naším cieľom je naučiť kolegov z celého Slovenska, aby boli tieto úrazy hlavy ošetrené rýchlo a správne. Preto, aby sa to neučili na pacientovi, ale aby mali možnosť naučiť sa to čo najsprávnejšie, slúžil kadaverózny kurz,“ uzatvára V. Kaľuch.

Ročne sa robí na Neurochirurgickej klinike UNLP viac než 2000 operácií hlavy v celkovej anestézii. Úrazov hlavy, ktoré si vyžadujú následnú dekompresívnu kraniektómiu robia naši neurochirurgovia 100 – 150 ročne.

Zdroj, foto: UNLP Košice, TS

Autor: Redakcia || Redakcia

V Mestskom parku pribudlo jazierko pre žabky [📷](#)

📅 15. 6. 2023, 16:31, Zdroj: kosicednes.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 8 001 GRP: 0,18 OTS: 0,00 AVE: 580 Eur

Odoberajte novinky priamo do vášho emailu.

E-mail

Leave this field empty if you're human:

Váš osobný údaj (e-mail) bude spracovaný podľa zásad ochrany osobných údajov, ktoré vychádzajú zo slovenskej a európskej legislatívy. Stlačením tlačidla dávate súhlas so spracovaním pre zasielanie našich e-mailových noviniek (nové články, reklamné správy) po dobu max. 5 rokov. Svoj súhlas môžete kedykoľvek zrušiť cez tlačidlo "odhlásiť sa z newslettera" v každom e-maile.

15.06.2023 | 16:31

V Mestskom parku pribudlo jazierko pre žaby (FOTO)

Nové jazierko v Mestskom parku vybudovala Správa mestskej zelene v Košiciach s ohľadom na špecifické potreby existujúcej populácie ropúch zelených. Projekt novej vodnej plochy od začiatku vznikol za širokej spolupráce so zástupcami Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) a Štátnej ochrany prírody (ŠOP). Jazierko má pomôcť zaistiť bezpečné miesto na rozmnožovanie chráneného druhu obojživelníka a podporiť lokálnu biodiverzitu.

Zdroj: SMSZ

Nové jazierko sa nachádza pri Plávajúcej fontáne. Návrh jazierka vznikol na projekčnom oddelení SMSZ na základe odporúčaní vedcov skúmajúcich obojživelníky z **UPJŠ** a odborných pracovníkov ŠOP SR. Ide o výsledok rozsiahlej spolupráce odborníkov a nášho podniku, ktorý je ukážkou spájania. Projekt bol založený na vedeckom výskume a odborných odporúčaní, ktoré identifikovali potrebu zlepšenia prostredia pre ropuchy zelené v oblasti.

„Príprava a doladenie detailov projektu zabralo päť mesiacov, následne sme náš zámer aj s odôvodnením predložili Krajskému pamiatkovému úradu v Košiciach, od ktorého sme získali súhlasné stanovisko k umiestneniu jazierka. Som rada, že nám pomocnú ruku s finančným pokrytím realizácie jazierka podala spoločnosť Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia. Aj vďaka nim dnes odovzdávame jazierko pre žaby, ktoré by sme nemohli vytvoriť bez príkladnej spolupráce a podpory ľudí, ktorým záleží na ochrane prírody a vízii zelených a zdravších Košíc,“ zhrnula riaditeľka SMSZ, Marta Popriková.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ: Košice majú moderné fontány, ktoré šetria vodu a elektrickú energiu (FOTO)

Jazierko bolo navrhnuté tak, aby poskytlo vhodné podmienky na rozmnožovanie ropúch a bezpečné úkryty pre žaby. Rastlinstvo v okolí jazierka má lákať hmyz, ktorý tvorí dôležitú súčasť potravy žiab. „Každý prvok jazierka má svoje poslanie a funkciu. Keďže sme v mestskom prostredí, snažili sme sa spojiť funkčnosť s estetickosťou a jednotlivé prvky spolu prepojiť. V kope kameňa sa nám podarilo ukryť technológiu, ale zároveň štrbiny medzi kameňmi budú slúžiť ako úkryty pre žaby. Vodné rastlinstvo slúži ako prírodná filtrácia,“ vysvetlila Alžbeta Guliková, projektantka jazierka zo SMSZ.

Galéria

+ 6

„Keďže už niekoľko rokov skúmame populácie ropúch zelených na území Košíc, boli sme prizvaní k spolupráci na vytvorenie nového jazierka, ktoré by malo niesť predovšetkým funkciu vhodnej reprodukčnej plochy pre tento chránený druh obojživelníka. Situovanie jazierka na lokalite sme zvolili spoločne so ŠOP SR na základe našich získaných dát rozmiestnenia jedincov v priestore, ktoré boli zbierané v priebehu niekoľkých rokov. Celkový dizajn jazierka a okolitého kameňa boli navrhnuté tak, aby vyhovovali ekologickým požiadavkám daného druhu. Veríme, že táto vodná plocha nebude slúžiť len ropuchám, ale aj ostatným živočíchom, ktoré obývajú túto zelenú plochu v urbánnej krajine,“ povedala Monika Balogová, odborný asistent **UPJŠ**.

SMSZ

Autor: JL || JL

Žabníček je skrýšou pre nerušené rozmnožovanie. Košice majú novú atrakciu 📄

📅 15. 6. 2023, 18:30, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk 📄, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Katarína Gécziová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 49 808 GRP: 1,11 OTS: 0,01 AVE: 1171 Eur

Je útočiskom pre chránené ropuchy.

KOŠICE. Bezpečný úkryt pre žaby a miesto, kde sa môžu nerušene rozmnožovať.

V Mestskom parku neďaleko Plávajúcej fontány možno vidieť novú atrakciu.

Je ňou umelé jazierko pre ropuchy zelené, ktoré patria medzi chránené živočíchy európskeho významu.

Dostalo neoficiálny príznačný názov žabníček.

Vybudovala ho Správa mestskej zelene Košice.

„Každý prvok jazierka má svoje poslanie a funkciu. Keďže sme v mestskom prostredí, snažili sme sa spojiť funkčnosť s estetickosťou a jednotlivé prvky spolu prepojiť. V kope kamenia sa nám podarilo ukryť technológiu, ale zároveň štrbiny medzi kameňmi budú slúžiť ako úkryty pre žaby,“ vysvetlila Alžbeta Guliková, pracovníčka mestského podniku a projektantka jazierka.

Pokračuje, že rastlinstvo v okolí jazierka má lákať hmyz, ktorý tvorí dôležitú súčasť potravy žiab. Slúži tiež ako prírodná filtrácia.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokVo fontáne sa zabývali vzácné žaby. Musia do nej dolievať vodu, tá však mizne Čítajte

„Jazierko má svojimi parametrami simulovať plytké vodné plochy, ktoré vznikajú po jarnom vybieždení riek a potokov alebo po výdatnejších zrážkach vo voľnej krajine, ktoré žaby s obľubou vyhľadávajú na kladenie vajíčok.“

Jazierko je zásobované vodou zo studne napájajúcej fontány.

Dopúšťanie vody a spínanie kompresora na okysličovanie vody riadi mikropočítač.

Jazierko pre žaby v Mestskom parku (27 fotografií) Sledujú ich niekoľko rokov

Správa mestskej zelene spolupracovala na projekte s Univerzitou P. J. Šafárika (**UPJŠ**) a Štátnou ochranou prírody.

Príprava a doladenie detailov zabralo päť mesiacov. Práce na jazierku trvali tri týždne.

Odborná asistentka z **UPJŠ** Monika Balogová potvrdila, že už niekoľko rokov v Košiciach skúmajú populácie ropúch zelených.

O mieste, kde má byť jazierko, rozhodli dáta zozbierané spoločne so Štátnou ochranou prírody.

Pomohli tomu dáta rozmiestnenia žiab získané počas niekoľkých rokov.

„Celkový dizajn jazierka a okolitého kamenia boli navrhnuté tak, aby vyhovovali ekologickým požiadavkám daného druhu. Veríme, že táto vodná plocha nebude slúžiť len ropuchám, ale aj ostatným živočíchom, ktoré obývajú túto zelenú plochu v urbánnej krajine,“ Balogová.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokFontána s Mathého sochou ustupuje žabám, potrebujú náhradnú mokrad' Čítajte Udomácnili sa vo fontáne

S umiestnením jazierka museli súhlasiť pamiatkari. Mestský park je totiž od roku 2020 národnou kultúrnou pamiatkou.

Celkovo sa do projektu jazierka investovalo niečo vyše 8000 eur.

Neďaleko jazierka je Plávajúca fontána, v ktorej taktiež žijú ropuchy.

Kvôli ochrane žiab je zakázané vstupovať do fontány, odhadzovať do nej odpadky a chytať žabky.

Počas sezóny rozmnožovania sa pre ropuchy zabezpečila minimálna hladina zostatkovej vody vo fontáne, zakázala sa chemická úprava vody, nevykonávali sa zásahy spojené s odčerpávaním vody počas prítomnosti vajíčok vo fontáne.

Pre žaby sa tiež osadili počas doby prevádzky vstupné rampy zaisťujúce jednoduchší prístup do vody a osadila sa informačná tabuľa upozorňujúca na prítomnosť žiab.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokChráneným žabám robíme v parku Disneyland, hnevá sa ochranár. Mestská firma: Už si zvykli Čítajte Miesto hromadných akcií

Plávajúca fontána je miestom konania rôznych kultúrnych akcií a to najmä v letných mesiacoch.

Osvetľuje ju 38 reflektorov. Na vodnej clone sa premietajú videoprojekcie aj filmy.

Ochranár a aktivista Zdenko Lipták sa prednedávnom pýtal, ako je možné, že v biotope chráneného živočícha sa konajú hromadné akcie so svetelnou šou.

„Ako tam môžu večer pustiť také davy ľudí, keď je tam zákonom chránený živočích, ktorý je nočný?“

Nesedel mu ani fakt, že Mestský park je v noci osvetlený, aj keď to nočným živočíchom škodí.

„V noci je osvetlená búdka pre dravce, je nasvietená aj búdka pre netopiere a pre škorcov. Robíme z Mestského parku Disneyland. Lampy osvetľujú v noci stromy, čo je nezmysel. Aj stromy potrebujú tmu,“ upozornil.

Správa mestskej zelene na jeho kritiku reagovala aj tým, že to s ochranou kolónie ropúch myslí vážne.

Ako dôkaz uviedla fakt, že sa púšťa do budovania jazierka.

Autor: Katarína Gécziová

Prezidentka vymenovala nového rektora UPJŠ [↗](#)

📅 16. 6. 2023, Zdroj: **Košický večer**, Strana: 5, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **TASR**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 203 116 GRP: 4,51 OTS: 0,05 AVE: 249 Eur

Nového rektora na funkčné obdobie 2023 - 2027 zvolilo volebné zhromaždenie tvorené členmi Akademického senátu UPJŠ a Správnej rady UPJŠ.

BRATISLAVA, KOŠICE. Prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala v utorok v priestoroch Prezidentského paláca dvoch rektorov vysokých škôl.

Daniel Pella bude **rektorom Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach.

Vysokú školu múzických umení v Bratislave povedie Martin Šmatlák.

"Prajem vám, aby ste mali možnosť naplniť svoje plány v pokojnom a tvorivom ovzduší. Aby sa aj vašim pričinením stalo Slovensko vzdelanejšou a kultivovanejšou krajinou," uviedla hlava štátu.

Pella doposiaľ pôsobil ako prodekan pre štúdium v študijnom programe všeobecné lekárstvo v anglickom jazyku na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach a zastával tiež funkciu zástupcu dekana tejto fakulty. V rokoch 2014 až 2022 bol jej dekanom.

Daniel Pella počas vymenovania za rektora prezidentkou Zuzanou Čaputovou.

FOTO: JAROSLAV NOVÁK

Autor: (tasr)

Motýle exotických trópov [↗](#)

📅 16. 6. 2023, 2:07, Zdroj: kamdomesta.sk [↗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **2 312** GRP: **0,05** OTS: **0,00** AVE: **313** Eur

Sobota 17.06.2023, 09:00

Iné termíny

Pozývame Vás na výstavu živých tropických motýľov, ktorá sa uskutoční v skleníku Viktória v dňoch 19. mája až 2. júla 2023 v čase od 9.00 do 17.00 hod.

Výstava bude doplnená predajom preparovaného hmyzu počas víkendov, ktorý zabezpečí Michal Zachar (Entotera).

Dovoľujeme si Vás upozorniť, že posledný vstup na výstavu motýľov bude umožnený o 16:30 hod.

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Zdroj: Botanická záhrada **UPJŠ**

Legendárne automobily ťahom štetca [↗](#)

📅 16. 6. 2023, 2:42, Zdroj: kamdomesta.sk [↗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 2 312 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 337 Eur

Piatok 16.06.2023, 09:00

Iné termíny

Termín výstavy: od 4. mája do 17. septembra 2023

Miesto konania: výstavné priestory, Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, Košice

Slovenské technické múzeum a výtvarník Vladimír Lengyel pripravili nielen pre fanúšikov motorizmu výstavu LEGENDÁRNE AUTOMOBILY ŤAHOM ŠTETCA, ktorá bude sprístupnená pre verejnosť od 4. mája 2023. Ide o prierezovú výstavu výnimočného košického výtvarníka Vladimíra Lengyela, ktorý sa venuje maľbám ikonických automobilov svetových značiek.

Vladimír Lengyel (1979) sa narodil v Košiciach a vyštudoval britské a americké štúdiá na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa najmä maľovaniu ikonických automobilových scén za použitia prevažne akrylových a olejových farieb. Vystavoval nielen v Bratislave či v Košiciach, ale aj v Budapešti a v Prahe.

„Od malička ma zaujímali autá, som milovník klasických tvarov automobilov 60. a 70. rokov, ktoré sa už vytrácajú. Rozhodol som sa maľovať úplne náhodou, maľujem ikonické automobily, legendárne momenty z pretekov, známe budovy, ale aj portréty,“ približuje autor Vladimír Lengyel.

Priaznivci výtvarného umenia a krásy legendárnych automobilov sa môžu tešiť na autorskú komentovanú prehliadku výstavy, ktorá sa uskutoční v sobotu 20. mája 2023 o 15.00 hod. vo výstavných priestoroch múzea.

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Zdroj: stm-ke.sk